

tilis opgemerkt. De vogel kon geruime tijd duidelijk worden waargenomen en tenslotte ook in de vlucht worden geobserveerd; hoewel daarbij een kijker werd gebruikt kon de soort ook met het blote oog zonder veel moeite worden herkend.

Omdat deze noordelijke trekker mij zowel van Indonesië als van Nieuw-Guinea goed bekend is, had ik met de vaststelling in het geheel geen moeite; de eerste van Nieuw-Guinea bekende waarneming werd door mij in april 1962 gedaan toen eveneens enkele exemplaren werden geschoten (zie Bull. Brit. Orn. Club 84, 1964: 122—123), welke zich thans in het Leidse Museum bevinden.

De vogel, die ongeveer even groot is als een Witgatje, lijkt in habitus op de Groenpootruiter; de lange, ranke poten en de slanke snavel maken de soort direct verschillend van elke andere, even grote vertegenwoordiger der Scolopacidae, terwijl dit in de vlucht geldt voor de ver achterwaarts gestrekte poten en de opvallend witte stuit en rug, ook hierdoor gelijkend op de veel grotere Groenpootruiter.

Hoewel in hetzelfde milieu veel Bonte Strandlopers, enkele Kleine Strandlopers, wat Kanoets en later nog een Kemphennetje werden opgemerkt bleef de Poelruiter apart langs de rand van een ondiepe plas fourageren en verliet later de plaats ook solitair waarbij geen geluid werd vernomen. Toen wij kort daarop naar dezelfde plek terugkeerden werd de vogel niet meer gezien, evenmin in de omgeving.

Het was guur weer, echter met weinig wind en geen neerslag van betekenis.

In de Vogelgids, eerste druk (1954) wordt geen melding gemaakt van Nederlandse waarnemingen van de Poelruiter, maar de soort zou wel bekend zijn van Engeland, België en Spanje. Volgens de Avifauna van Nederland (Ardea 50, 1962: 47) is de Poelruiter echter in 1958 en 1959 niet minder dan totaal zesmaal binnen de grenzen van ons land vastgesteld, terwijl sindsdien nog twee waarnemingen door de C.N.A. volledig zijn aanvaard: 9 juli 1961, Knardijk (Limosa 36: 25) en 19 april 1962, Eemmond (Limosa 38: 42).

Bakkum NH, februari 1968.

A. Hoogerwerf.

EERSTE BROEDGEVAL VAN Larus fuscus intermedius IN ONS LAND

Tijdens een excursie in mei 1966 ontdekten Karel Schot, Bep de Korte en ondergetekende, vier Kleine Mantelmeeuwen (*Larus fuscus*), die zich ophielden aan de rand van een Kokmeeuwkolonie aan de Europoort, op een overblijfsel van het voormalige duinterrein van De Beer. Het leek ons interessant, om na te gaan, of deze Kleine Mantelmeeuwen tot broeden waren gekomen en daarom zochten we nauwgezet de omgeving af. We slaagden er inderdaad in om twee nesten te vinden, die elk drie eieren bevatten. Het ene nest lag open, midden in het zand, terwijl het andere nest tussen akkerdistels was gemaakt. Op twintig meter afstand hebben we een schuilhut opgesteld, maar de vogels waren zo schuw, dat we er niet in slaagden om de dieren

broedend te fotograferen. Wel konden er vanuit onze observatiepost opnamen van deze vogels gemaakt worden, op hun uitkijkpost op de top van een laag duintje.

Alle drie hebben we kunnen zien, dat de Kleine Mantelmeeuwen Kokmeeuw-kuikens roofden, om deze vervolgens heelhuids naar binnen te werken.

Het viel ons op dat de vogels een opvallend donkere mantelkleur bezaten. Dit bleek ook op de gemaakte kleurendia's goed uit te komen. Daarom heb ik later enkele dia's en een brief naar de heer Tekke gestuurd, waarop deze mij antwoordde, dat de vogels te donker gekleurd waren voor „Britse” Kleine Mantelmeeuwen (*Larus fuscus graellsii*) en dat zij waarschijnlijk tot de West-Scandinavische vorm *Larus fuscus intermedius* gerekend moesten worden. Dit zou dan het eerste broedgeval van deze ondersoort in ons land zijn. De heer Tekke zou, voorzien van onze gegevens, contact opnemen met Professor Voous. De laatste meldde mij enige tijd later, dat de Commissie voor de Nederlandse Avifauna het eens was met de zienswijze van de heer Tekke, zodat geconcludeerd kan worden dat er inderdaad in mei 1966 twee paren van *Larus fuscus intermedius* voor het eerst in ons land hebben gebroed.

Karel Rijdsdijk.

LICHT EN DONKERE KERKUILEN IN ZUID-LIMBURG

Naar mijn ervaring betroffen broedgevallen van de Kerkuil in Zuid-Limburg meestal enigszins donker gekleurde vormen die de naam *Tyto alba guttata* kunnen dragen. Daarom zijn de volgende gevallen waarin bij oude en jonge vogels van één broedpaar zowel donkere als zeer lichte exemplaren zijn aangetroffen, wellicht de moeite van het vermelden waard.

Schinnen, Terborg: 21 mei 1967, een broedpaar met 5 eieren: één van de oude vogels had een witte, de andere een bruine onderzijde. Vier jongen hebben het nest verlaten; twee ervan waren licht en twee vrij donker van kleur.

Neerbeek, Beek (kerktoren): 5 juli 1967, een broedpaar met 6 eieren: een van de oude vogels had een sneeuw witte borst, zonder donkere vlekken; de andere vogel had een bruine onderkant en was zo donker als ik nog nooit eerder had gezien. Alle eieren zijn uitgekomen; bij het samenstellen van dit verslag waren nog 5 jongen aanwezig.

J. Erkens.

Naschrift van de Redactie: De Nederlandse broedpopulatie van de Kerkuil werd door Voous (*Syllegomena biologica*, Festschrift Kleinschmidt, 1950: 429—443) beschreven als een bastaard-populatie van de donkere, bruinborstige en sterk gevlekte Midden-Europese groep *Tyto alba guttata* (Brehm) en de Zuid- en Zuidwest-Europese groep *T. alba alba* (Scopoli). In Nederland, evenals in België en zuidwestelijk Duitsland, is de individuele variatie in de Kerkuil-populatie zeer groot. De bovenstaande gevallen zijn daarvan een mooie demonstratie. Meestal overheersen de matig gevlekte en op de onderzijde licht bruin gekleurde vogels. — K. H. V.